

Lausunto

21.10.2024

Asia: VN/24355/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi nettonollateollisuuden hankkeiden yhteyspisteestä ja strategisten nettonollahankkeiden etusijasta aluehallintoviraston lupakäsittelyssä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

3 Nykytila ja sen arviointi:

Nettonollateollisuuden hankkeiden lupamenettelyä koskevat määräajat:

Nettonollateollisuuden asetuksen mukaan lupamenettelyllä tarkoitetaan prosessia, joka kattaa kaikki asiaankuuluvat luvat nettonollateknologian valmistushankkeiden ja strategisten nettonollahankkeiden rakentamiseksi, laajentamiseksi, muuntamiseksi ja käyttämiseksi, mukaan lukien rakennus-, kemikaali- ja verkkoliitännäsluvat, tarvittaessa ympäristöarvioinnit ja -luvat, ja joka kattaa myös kaikki hakemukset ja menettelyt siitä lähtien, kun hakemus on todettu täydelliseksi, siihen saakka, kunnes keskitetty yhteyspiste ilmoittaa menettelyn tulosta koskevasta kattavasta päätöksestä.

Kommentti:

- Teolliset investointihankkeet ja niiden suunnittelu etenee tyypillisesti vaiheittain. Kattavan hakemusaineiston tuottaminen YVA:aa, ympäristölupaa ja kemikaaliturvallisuushakemusta varten on yhden luokan lainsäädäntöhankkeessa jätetty elinkeinoelämän harkittavaksi. Kemikaaliturvallisuushakemusta ei voida myöntää yleisellä tasolla olevien suunnitelmien perusteella vaan suunnittelun on pitänyt edetä jo tarkempaan prosessisuunnitteluvaiheeseen, jotta hakija pystyy tuottamaan luvan myöntämisen kannalta riittävän hakemusaineiston. Kemikaaliturvallisuushakemusta liittyy kohteessa oleviin suuronnettomuus- ja muihin vaaroihin, hakemuskäsittelyn aikana voi ilmetä

tarkentamista vaativia asioita. Hakemusaineisto voidaan todeta riittäväksi hakemuskäsittelyn aloittamiseksi, mutta tarvittaessa Tukesilla lupaviranomaisena on oikeus ja velvollisuus selvittää asiaa tarkemmin ja pyytää hakemuksesta lisätietoja, millä voi olla merkittäviä vaikutuksia hakemuksen käsittelyaikaan.

- Lupahakemusten yhteiskäsittely lisää viranomaisten ennakkoneuvottelujen ja hakemusaineistoihin liittyvää tietojenvaihtoa, mikä tulee huomioida viranomaisten resursseissa, lupamaksuissa sekä käsittelyajoissa. Ainakin alkuvaiheessa Tukesin kustannukset ja käsittelyajat voivat hieman kasvaa.
- Määräajan laskentaan liittyen (määräaika lasketaan siitä, kun hakemus on todettu täydelliseksi) on tarve järjestelmämuutoksille. Näihin liittyvät kehittämiskustannukset tulee huomioida.

4.1 Keskeiset ehdotukset

Yhteyspisteviranomainen vastaisi myös nettonollateknologian valmistushankkeiden ja strategisten nettonollahankkeiden lupamenettelyille säädettyjen määräaikojen seuraamisesta.

Kommentti:

- Määräaikojen seurantaan liittyen on tarve järjestelmämuutoksille. Näihin liittyvät kehittämiskustannukset tulee huomioida.

Lakiehdotus:

2 a §. Eräiden ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisten lupahakemusten käsittelyjärjestys

Kommentti:

- Kemikaaliturvallisuuslainsäädännössä ei ole etusijamenettelyä vaan hakemukset käsitellään lähtökohtaisesti siinä järjestyksessä, kun ne tulevat vireille ja mahdollisuuksien mukaan hakijan esittämässä aikataulussa. Etusijan menettelyn lisäämistä kemikaaliturvallisuuslakiin tulisi harkita vastaavasti, jotta kansallinen säädös ei ole ristiriidassa asetuksen kanssa.

2 g §. Nettonollateollisuuden hankkeita koskevien määräaikojen seuranta

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin tietojen siirtymisen varmistamisesta toimivaltaisilta viranomaisilta yhteyspisteviranomaiselle, jotta pykälässä säädettyjen määräaikojen seuraaminen voidaan käytännössä toteuttaa. Seurantatehtävässä olisi mahdollista hyödyntää sähköisen yhteyspisteen eli Luvat ja valvonta –palvelun toiminnallisuuksia.

...

Määräaikasääntelyn noudattaminen kuuluisi myös virkamiesten ja viranhaltijoiden virkavastuun piiriin.

Kommentti:

1) Määräaikojen asettaminen ja noudattaminen voi olla ristiriidassa lupaviranomaisen johdon ja virkamiehen muiden virkatehtävien prioriteettien kanssa.

Määräaikasääntely ja sen resurssointi tulisi sisältyä viraston tulossopimuksen piiriin. Tukesin ja muiden lupa- ja valvontaviranomaisten resurssien leikkaaminen on huomioitava, kun viranomaisille määritellään uusia tehtäviä ja määräaikoja.

2) Luvat ja valvonta -palvelun toiminnallisuuksien osalta tulee tarkistaa, että ne vastaavat myös tähän menettelyyn. Jos toiminnallisuudet edellyttävät kehittämistä, tulee huomioida muutoksiin liittyvät kehittämiskustannukset.

Levä Kirsi
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Pätsi Rainer
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes